

**ХРЫСЬЦІЯНСКАЕ АБ'ЕДНАНЬНЕ БЕЛАРУСКІХ РАБОТНІКАЎ
У В. БРЫТАНІІ**

АБ'ЕДНАНЬНЕ
МЕСЯЧНИК

**UNITED CHRISTIAN BYELORUSSIAN WORKERS IN GT. BRITAIN
MONTHLY**

А Б'ЕД Н А Н Ъ Н Е

№ 1/73 ЛЕНДАН СТУДЗЕНЬ 1958 ГОД. ГОД ВЫДАНЬЯ 11
УСІМ СВАІМ СЯБРАМ, СУПРАЦОУ -
ПІКАМІ ЧАТАЧАМ

В Я СЕ ЛАХ СЪВЯТАЎ КАЛЯДНІШЧА -
СЪЛІВАГА 1958 ГОДА, ЗАСЛІЛАЕ
УСІМ СВАІМ СЯБРАМ, СУПРАЦОУ -
ПІКАМІ ЧАТАЧАМ

Галоўная Управа ХАБР

Хрыстос народжваецца - славіце яго

У съвяты Калядны вечар, калі замігациць съвяточныя вагні у нашых цэрквях і хатах, калі радасная калядная вестка аб народжанні Спрадвечнага БОГА аблітает ўсю свету, нашы думкі будуть пераносіцца туды, за жалезную заслону, дзе живуць і змагаюцца за волю і лепшую долю нашы білорускія землі.

народжанне Хрыста дае і нам надзею на вызваленне ад нацыянальнага і сацыяльнага панівлення ды напоуніць іх серца вераю у канчальную перамогу добра і справедласці над бальшавіцкім злом і налюдзкаю систэмай чалавекам чалавека.

У сваіх съвяточных пажаданьнях мы будзем духом еднаца з тымі, якія, пры начувананіядзкіх абставінах, падняволенага льціцца, не злажылі зброі, а мужна, систэматична і пасыяндоуна працягваюць барацьбу за права Беларусі і пачэсныя намір усімі вольнымі народамі свету.

У гэтым духовым еднанні мы павінны прызадумаша над тэю споудказнасьцю за канчальны вынік гэтага ферганскага барацьбы Беларускага Народу, якая лежыць на насінні ізвечніць замежны фронт гэтае барацьбы, якія прайходзяць праз усе краіны свету, дзе рассялілася беларуская палітычная эміграцыя.

У гэтых святыя каляднія дні мы павінны прыпомніць сабе і кожнаму, што Расейска-бальшавіцкія заправілы дакла-даюць усіх выслікаў, каб здушыць усякую праяву вызвольна-га руху беларускага народу, праводзячы няўпінную, систэ-матычную русыфікацыю Беларусі ды высяляючы сотнямі тысяч нашую беларускую моладзь на розныя цалінныя землі.

На гэтым боку чырвонае заслоны, яны стараюцца, пры да-памозе яўных і тайных агентураў, спараліжаваць незалежны вызвольны беларускі рух, съпіхаючы безхрыбетныя элемэнты нашае эміграцыі на розныя "непрадрашэнскія" съцежкі.

Сваёю цынічнаю балбатнею аб магчымасці нейкае "коэг-зістэнцыі" бальшавікоў з некамуністычным съветам, яны съя-дома імкнуцца да перадышкі, якая так ім патрэбна у час іх-няга найбольшага ідэолёгічнага і эканамічнага крызісу.

Съведамасць нашай споўадказнасці за вызваленіе Бе-ларусі з пад маскоўска-бальшавіцкага ярма накладае на нас абязяжак маральна і матарыяльна падтрымаць нашае адзінае лігітымнае прадстаўніцтва на эміграцыі - Беларускую Цэнт-ральну Раду, якая бескампромісна бароніць дзяржаўныя ін-тарэсы беларускага народу ды супольна з усімі паняволены-мі бальшавікамі народамі, злучанымі у Антакамуністычным Блоку Народаў, інфармуе вольны съвет аб сапраўдным абліч-чы маскоўска-расейскіх тыранаў.

Гэтая бязупынная вызвольная акцыя Беларускай цэнтраль-най Рады вылывае з глыбокага пераконанія, што беларус-ская незалежная палітыка павінна апірацца выключна на свае собскія фонды, незалежныя ад ніякай каньюктуры.

У сувязі з гэтым мы верым, што нашая патрыятычная бе-ларуская эміграцыя, расселеная па усім вольным съвеце, ад-гукнецца на наш заклік ды падтрымае нашую дзяржаўную ус-танову - БЦР з яшчэ большым запалам.

Вітаючы Вас з Новым 1958 годам і Каляднымі святамі, Га-лоўная Управа Хрысьціянскага Аб'еднання Беларускіх Ра-ботнікаў у Вялікабрытаніі, зварочваецца да Вас з гарачым заклікам унесці свой щодры дар на Беларускі Нацыянальны Фонд.

Лёндан, сінегань, 1957 г.

Галоўная Управа ХАБР.

- 0 -

Новы год... Пэуна, там на радзіме, аселіцы
сірацеюць, што нас не стае
Толькі вочы заплюшчу - завеямі съцеляцца
у задуме палі Беларусі має...
М. Сяднёў

15-ты ПЛЕНУМ БЕЛАРУСКАЙ ЦЭНТРАЛЬНАЙ РАДЫ

30-га лістапада 1957 г. у Саут Рывэр /Нью Джэрсі/ распачаліся абрады 1-шай сесіі 15 чарговага Пленуму Беларускай цэнтральнай Рады з удзелам Прэзыдэнта Б.Ц.Р. Прэз. Ра-даслава Астроусага.

Адчыніў Пленум Старшыня ягонага Прэзыдыму гасп. Нікандар Мядзейка, просячы прысутнага Протопрэсвіцера а. Мікалая Лапіцкага прачытаць малітву.

З прывітальным словам выступіў Прэзыдэнт Беларускай цэнтральнай Рады Прэз. Р. Астроускі, які між іншым сказаў:

Высокапаважаныя Сябры,

Вітаю Вас і жадаю пленных рэзультату для Ваше адказнае працы.

13-ць доугіх год прайшло з того часу, калі мы пакінулі свае родныя загоны ды павандравалі у съвет, каб працягваць барацьбу за вольнасць і незалежнасць Беларусі. За гэты час беларуская эміграцыя, у сувязі з заіснавашымі абставінамі, змушана была рассяліцца па розных краінах вольнага съвету, шукаючы адначасна сродстваў для свайго існаванья.

У барацьбе за права на жыцьцё, шмат каму прыйшлося уключыцца ня толькі у эканоміку краіны ягонага паселення, але прыняць і грамадзянства гэтае краіны, што дае яму пэўныя права і накладае, адначасна, пэунья абавязкі.

Ці гэта, аднак, зъмяніе істоту той ідэі дзеля якой ён пакінуў сваю першапачатную бацькаушчыну і свой народ, за волю і незалежнасць якіх ён выйшаў у съвет каб змагацца да пераможнага канца?

Бязумоуна не. Прыняць грамадзянства краіны яго паселення не зъмяніе харектару ягонае эміграцыі, як эмігранта палітычнага, а не зарабковага. Могуць зъмяніца толькі рамкі ці форма той барацьбы, дзеля якой ён пакінуў свой родны край.

Съвет увайшоу ужо у такую фазу, калі змаганье за прауду і справядлівасць, за права жыць свабодным незалежным жыцьцем ня можа абмякоувацца аднёю краінай ці адным народам. За гэтае права змагаюцца усе народы, творачы міжнацыянальныя блокі і саюзы, у якіх прыймаюць удзел грамадзянне розных краінаў і народы розных расаў.

Беларуская цэнтральная Рада, згодна з пунктам а/Арт. 2-га, сваім галоуным палітычным заданнем лічыць арганізацыю усіх сілаў беларускага народа для змаганья за вызваленіе беларусі і здабыць ейнае незалежнасці. Такое-ж заданне у адносінах да усіх паняволеных народаў ставіць сабе і Амэрыка, што неаднакроць выказана было Прэз. Айзэнгаўрам.

У сувязі з гэтым нішто не стаіць на перашкодзе працягваць гэтае змаганье і тым беларусам, якія сёньня лічаць сябе амэрыканскімі грамадзянамі. Прынамсі не стаіць на перашкодзе прыймаць удзел у працах Пленуму Беларускай Цэнтральнай Рады.

Статут БЦР пісаўся у час вострага збройнага змаганья, у час вайны і таму нічога дзіўнага, што ён дастасованы да працы БЦР як на Бацькаушчыне, так і на эміграцыі, а у сувязі з гэтым ягоныя пункты датычачыя Прэзыдэнта і Выканаўчага Воргану з пункту гледжанья фармальнаага могуць ставіць пэуныя агранічэнні для грамадзянаў іншых краінаў, бо яны гавораць аб Прэзыдэнце БЦР, як аб галаве дзяржавы - Беларускай Народнай Рэспублікі /Арт.6/ і аб Выканаўчым Воргане, як аб часова выконваючым абавязкі дэмакратычнага Ураду Беларускай Народнай Рэспублікі./Арт.30/

Аднак, калі ходзіць аб Пленуме БЦР, г.зн. Беларускую Цэнтральную Раду у цэлым, дык яна, паводле п. 4-га пастановы II Усебеларускага Кангрэсу, ёсьць толькі адзіным легітымным прадстаўніцтвам беларускага народу і Краю, прадстаўніцтвам, якое вядзе змаганье за вызваленіе Беларусі.

Ня лічачы сябе аўтарытэтам у інтэрпрэтацыі праўных нормаў Амэрыканскіх грамадзянаў, я буду прасіць Выканаўчы Ворган БЦР і новавыбраны на гэтай сесіі Прэзыдён Пленуму БЦР выясняніць гэтае пытанье у адпаведных Амэрыканскіх аўторытэтных уладаў, а заявы тых быльх сяброў, якія з гэтага прычыны вышлі із складу БЦР прымем да ведама, тым больш што усе яны пры раклі дапамагаць працы БЦР у яе змаганьні за незалежнасць Беларусі тымі сродствамі, якія ня пярэчаць іхняму сумлению.

Прыймаючы-ж пад увагу, што афіцыйнае выясняненне пытанья прыналежнасці да БЦР можа забраць шмат часу, і ня хочучы стаяць у эвэнтуальнай колізвіі з законамі Амэрыкі, якая так гасцінна прыняла беларускіх эмігрантаў, я прапаную:

1. Выканаўчы Ворган БЦР перанесьці у Эўропу, дзе з гэтага пункту гледжанья німа ніякіх засцярогаў,

2. У Прэзыдён Пленуму ды іншыя ворганы Пленуму выбраць тых сяброў, якія яшчэ не зъяўляюцца амэрыканскімі грамадзянамі, або такіх, якія з чыстым сумлением лічаць сябе у праве займаць гэтыя становішчы.

3. На будучыню утварыць арганізацыю пад назовам "Прыхільнікі БЦР", у склад якое змогуць уваходзіць усе беларусы, якія лічаць сваім абавязкам падтрымаць БЦР матарыяльна.

Я думаю, што такое камітаміснае выражэнне гэтага пытанья ня толькі ня выкліча ніякіх спрэчак, а наадварот спрычыніць для яшчэ большай кансалідацыі усіх наших вы-

сілкаў у барацьбе за шчасьце і волю беларускага Народу.

Наступна Старшыня Прэзыдыму Пленуму адчытаў цэлы рад прывітаньня Пленуму, надасланых з Нямеччыны, Англіі, Аўстраліі, Канады і Амэрыкі, у якіх сябры Рады зварочваюцца да Прэзыдэнта Б.ц.Р. Праф. Астроўскага з просьбаю зъняць з парадку дня пункт аб перавыбарах Прэзыдэнта БЦР і надалей застацца на гэтым адказным становішчы.

Падтрымліваючы гэтыя аргументаваныя просьбы усіх сяброў Беларускай цэнтральнай Рады Старшыня Прэзыдыму Пленуму з свайго боку ад імя усіх сяброў 15-га Пленуму БЦР зварочваеца да Прэзыдэнта з ветліваю просьбаю /падтрыманаю доўгатрывальмі гучнымі воплескамі/ зъняць з парадку дня, унесены Прэзыдэнтам Р. Астроўскім у прэлімінарны парадак дня пункт аб перавыбарах Прэзыдэнта БЦР.

У выніку гэтага Праф. Р. Астроўскі дае сваю згоду зъняць з парадку дня гэты пункт і Пленум пад доўгатрывалья аплёдымсэнты прыступае да далейшае працы.

Наступна адбываюцца выбары Мандатнае камісіі, у склад якое выбіраюцца: Старшынёю - Гасп. В. Качанскі-Селях, і сябрамі - гасп. гасп. Тодар Высоцкі і Іван Аўдзей.

Абвешчаецца пералынак на поўгадзіны.

Насыля узнаулення паседжаньня Старшыня мандатнае камісіі зачытвае пратакол, з якога відаць, што з агульнае лічбы 79 сяброў БЦР прысутнічае на Пленуме з поўнаважнымі мандатамі 65 сяброў.

На падставе гэтага Старшыня Прэзыдыму Пленуму гасп. Н. Мядзейка, паклікаючыся на Арт.22 Статуту Беларускай Цэнтральнай Рады, заяўляе, што вымаганы Статутам для права-моцнасьці пастановаў 2/3 кворум ёсьць і таму прыступае да выбару новага Прэзыдиму Пленуму.

У выніку праведзенага галасаванья у склад Прэзыдыму 15-га Пленуму выбраны: Старшынёю - Др. Аркадзь Арэхва, Заступнікам Старшыні - гасп. Мікалай Карповіч і сакратаром-гасп. Ігар Шчорс.

Новавыбраны Прэзыдым займае месца за Прэзыдыяльным сталом і Старшыня яго др. А. Арэхва прапануе ушанаваць хвілінаю цішыні у міжчасе памёршых сяброў БЦР інж. А. Русака і найстарэйшага былога сябры гістарычнай Рады Беларускай-народнай Рэспублікі Іvana Чарапука.

Наступна прыймаецца парадак дня і слова для справаздачы даеца былому Старшыні Прэзыдыму Гасп. Н.Мядзейку, які падрабязна робіць даклад Пленуму аб прарабленай працы Прэзыдима 14-га Пленуму. Насыля дыскусіі над справаздачою Пленум дае абсалюторыюм і выносіць падзяку Старшыні уступішага Прэзыдиму.

Наступным пунктам прынятага парадку дня ёсьць справаз-

дача Старшыні Выканаучага Воргану БЦР, якім быў Др. А. Арэхва. У сувязі з гэтым Др. А. Арэхва перадае Старшынства свайму заступніку гасп. М. Карповічу і у доўгім рэфэраце прадстауляе Іленуму праробленую Выканаўчым Ворганам працу ды тыя цяжкасці, якія прышлося перамагаць на нутраным адrezku. Насльяд усебаковае і рачовае дыскусіі, у якой забіралі голас Інж. Іван Касяк, Праф. Р. Астроўскі, Інж. Э. Ясюк, гасп. Я. Кіпель, гасп. Вайцяхоўскі і др., Іленум аднаголосна вынес падзяку выканаучаму Воргану БЦР за праробленую ім працу у часе мінулае кадэнцыі і даў абсалюторыюм.

Наступна быў заслушаны даклад Прэзыдэнта БЦР Праф. Р. Астроускага на тэму: Агляд міжнароднае сітуацыі і выпываючы адсюль наказ для Б.Ц. Рады, у якім было усебакова нарушана пытаньне пагражаячай расейска-камуністычнай агрэсіі, разгледжана палітыка вольнага съвету, антыбеларуская дзейнасць расейскіх і польскіх эміграцыйных арганізацыяў, карысная дзейнасць міжнацыянальнай арганізацыі пад назовам "Антыбалшавіцкі Блок Народаў" ды падкрэслена неабходнасць каардынацыі дзейнасці беларускіх арганізацыяў і установаў на міжнародным форуме. Насльяд усебаковае і грунтоунае дыскусіі над гэтым дакладам 15-ты Іленум Беларускай цэнтральнай Рады прыняў наступныя пастановы і рэзалюцыі:

1. Аднаголосна пастановлена выслаць тэлеграму Прэзыдэнту Спалучаных Штатаў Амэрыкі наступнага зъместу:

Яго Эксцэленцыі

Прэзыдэнту Спалучаных Штатаў Амэрыкі

Двайт Айзэнгаўеру

Агресія Савецкай Расеі падчас 2-га ўсясьветнае вайны змусіла у 1944 годзе шмат беларускага насельніцтва на чале з сваім дзяржаўным прадстаўніцтвам - Беларускай цэнтральнай Рады пакінуць свой край і выэміграваць у розныя краіны вольнага съвету.

Найбольшая колькасць беларусаў была прынята Спалученнымі Штатамі Амэрыкі, якая дала ім ня толькі магчымасць свабодна арганізаваць іх нацыянальнае жыцьцё, але аказала ім і адпаведную дапамогу.

За усё гэта 15-ты Іленум Беларускай цэнтральнай Рады, скліканы на вольнай зямлі США, выражает сваю вялікую удзячнасць усюму Амэрыканскаму народу і яго Ураду.

Расейска-камуністычныя захопнікі, паняволіўшыя Беларусь і шмат іншых краінаў Усходняе Еўропы, у сучасны мамэнт прагражают усюму вольнаму съвету, абарона якога і вызвален-

не раней паняволеных бальшавікамі наро даў з найходзіцца перадусім у руках Амэрыкі.

Будучы глыбока перакананы я, што Амэрыканскі народ пад вашым, Гаспадар Прэзыдэнт, мудрым кіраўніцтвам дасьць належна адпор дывэрсыйна-агрэсыунай дзейнасці Маскоўска-бальшавіцкіх тыранаў, жадаем Вам і усяму Амэрыканскаму народу як найбольшых посьпехаў у абароне высокіх ідэалаў свабоды, незалежнасці, справядлівасці і гуманнасці.

Няхай дапаможа Вам у гэтым Усемагутны Бог, пасылаючы Вам здароўе і сілу пры выкананьні так адказных заданьняў.

/-/Др. А. Арэхва
Старш. Прэз.
15 Пленуму БЦР

II. Рэзалюцыя у справе бальшавіцка-камуністычнай экспансіі і палітыкі вольнага съвету,

III. Рэзалюцыя аб антыбеларускай дзейнасці расейскіх і польскіх эміграцыйных арганізаціяў,

IV. Рэзалюцыя аб пашырэнні працы БЦР з міжнацыянальнай арганізацыяй АБН-Антыбальшавіцкі Блок Народаў,

V. Рэзалюцыя у справе каардынацыі дзейнасці беларускіх арганізаціяў на міжнародным форуме.

Пасля кароткага перапынку пленум прыступіў да разгляду пытання аб Выканаўчым Воргане БЦР і пасля усебокавае дыскусіі бальшынёю галасоў згадзіўся з прапаноўкай Прэзыдэнта БЦР перанесьці Выканаучы Ворган у Англію, апрабуючы дэсыгнаванага на Старшыню Выканаўчага Воргану Кандыдата.

У сувязі з перанясеньнем Выканаўчага Воргану у Англію, 15-ты Пленум пастановіў: ліквідаваць дасюлешнія Дэлегатуры БЦР у Англіі і Гішпаніі і зацвердзіць адчыненія Выканаўчым Ворганам БЦР дэлегатуры у Кліўлендзе і Чыкаго.

Акром таго, пастановілена у сувязі з перанясеньнем Выканаўчага Воргану у Эўропу утварыць у Спалучаных Штатах Амэрыкі Генеральны Кансулят Беларускай цэнтральнай Рады.

Прыступіўши да разгляду буджэту БЦР, Пленум пастановіў аблажыць усіх сяброў БЦР тыднёвымі складкамі у суме 50 цэнтаў у тýдзень, а так-жа зъвярнуўся да тых сяброў, якія утвораць арганізацыю Прыхільнікаў БЦР таксама прыняць гэткі мінімум самаблажэнья, каб гэтым даць магчымасць ворганам БЦР з'актывізаваць болей працу БЦР.

У склад дысцыплінарнага Суду БЦР 15 Пленум выбраў: Старшынёю Яўхіма Кіпеля і сябрамі: Аляксея Сянкевіча і Івана Аўдзея.

У склад Кантрольнае камісіі БЦР выбраны: Старшынёю гас-

падар Нікандар Мядзейка і сябрамі: г. г. В. Сэлях-Качанскі і Тодар Высоцкі.

Разгладжуючы пытаньне стабілізацыі Беларускай Праваслаўнай царквы, 15-ты Іленум БЦР пасъля усебаковай дыскусіі даручы Прэзыдэнту БЦР Праф. Р. Астроўскаму увайсьці у беспасрэдны зносіны з Архіепіскапамі Філафеем і Афанасіем, просічы першага, як Местаблюсціцеля Мітрапалічага Прастолу выйсьці з юрысдыкцыі Расейскае Зарубежнае Царквы і ачоліць Беларускую Аутакефальную Царкву на эміграцыі, а Архіепіскапа Афанасія пераехаць у Спалучаныя Штаты Амэрыкі. Пры гэтым Іленум запэуніў Прэзыдэнта Р. Астроўскага, што беларускія вернікі поунасьцій запэуняць Архіепіскапу Афанасію матар'яльны бок ягонага існаванья у США, а ягоная Архіпастарская дзеяльнасць дасць магчымасць арганізаціі і аформіць беларускія праваслаўныя прыходы у Кліўлендзе, Чыкаго, Рокфордзе ды іншых асяродках рассялення беларускай праваслаўнай эміграцыі, якая ад даўжэйшага часу імкнешца да арганізацыі сваіх апрычоных беларускіх прыходаў для матар'яльнага забяспечанья Архіепіскапа Афанасія будзе створаны спецыяльны Епіскапскі Фонд і гэтым самим забяспечыць яму спакойную працу па акармленьні усіх беларускае паствы.

На заканчэнні др. Ермачэнка запрапанаваў выказаць падзяку Прэзыдэнту БЦР Праф. Р. Астроўскаму, які сваёй прысутнасьцій на Іленуме данамог развязаць шмат цяжкіх пытаньняў, якія стаялі перад 15-тым Іленумам і пажадаць яму здароўя ды вялікіх посьпехаў у яго адказнай працы.

Над доугатрывальня аплёдисменты прананова д-ра І. Ермачэнкі была прынята, на што Праф. Р. Астроўскі адказаў з свайго боку пчырай падзякай усім прысутным сябром БЦР за іх ахвярную працу і дзелавы, разважны і спакойны падхід пры вырашэнні усіх пытаньняў, разгляданых 15-тым Іленумам Беларускай цэнтральнай Рады.

У вольных пранановах была прынята пастанова аб скрэсленіі із съпіску сталых сяброў БЦР, памершых - А. Русака і І. Чарапука, а так-жа тых, якія у міжчасе 14-га і 15-га Іленумаў злажылі пісьмовыя або вусныя заявы аб выступленьні із складу БЦР.

У II гадзін 15 мін. ночы Старшыня Прэзыдыюму Іленуму др. А. Арэхва абвесціці першую сесію 15-га Іленуму Беларускай цэнтральнай Рады зачыненай.

Пасъля гэтага сярод прысутных сяброў БЦР і гасцей была выбрана Гніцыятыўная група для падгатоўкі статуту і склікання інаугурацыйнага сходу арганізацыі пад назовам Амерыканскія прыхільнікі беларускай цэнтральнай Рады.

Р. Астроўскі

КАНВУЛЬСІІ КАМУНІЗМУ І ЗАДАНЬНІ ПАЛІТЫЧНАЙ ЭМІГРАЦЫІ ПАНІВОЛЕНЫХ НАРОДАЎ

III

/Працяг з папярэдняга нумару "Аб'еднаньне"/

Канвульсіі Камунізму

Я тут зазначыў аб нутраных канвульсіях камунізму, якія паражаютъ цэнтральную систэму арганізму, бо мэдыцына гаворыць і аб такіх канвульсіях, якія выклікаюцца вонкавымі прычынамі і не зьяўляюцца съмяротнымі.

Такіх вонкавых канвульсіяў бальшавікамі перажывалі шмат, як пад час "ін стату насцэнді"- свайго народжаньня, так і падчас збройнае барацьбы, калі яны адзін час былі страцішы і Сібір, заняты адміралам Калчаком і Украіну з Каўказам, занятыя арміяй Дзенікіна і падчас нутраных спрэчак між сабою.

Але у ваусіх гэтых выпадках ратавалі бальшавікоў ці то Чэхаславацкія легёны, якія за 20 мільёнаў залатых рублёў прадалі Калчака, ці то неразумная палітыка Дзенікіна, варожая да нерасейскіх народоў, ці то урэшце Польшча, сваю недарэчнаю экстэрмінацыйную палітыкай да няпольскіх народоў, якія трапілі пад яе недаугавечнае панаванье.

да такіх-жа нутраных канвульсіяў трэба залічыць і іх нутраныя спрэчкі, якія з'яўляюцца ўнутры партыі, або нават персанальны, як гэта было з Троцкім, Бухарыным ды іншымі. У ваусіх гэтых выпадках спрэчкі, пауставаўшы паміж маскоўскімі лідэрамі бальшавізму датычылі не ідэалёгіі камунізму, а выключна тактыкі практычнага яго застасавання.

Маючы у сваіх руках такое страшнае аружжа, як тэрор і добра пастаўленую пропаганду, камуністы лёгка распраўляюцца ня толькі з безаружнымі адзінкамі, як Бухарын, Каменеў ці іншы Зіновеў, але і з узброенымі да зубоў Троцкім, Блюхерамі, Тухачэўскімі, Ягодамі, Ежовымі ды Бэрэямі.

Той факт, што падчас такіх нутраных закалотаў, ляцелі галовы найболей заслужаных бальшавікоў, для камунізму ня мае ніякага значэння, бо не закранае самае ідэалёгіі камунізму. У камуністычнай систэме не адыгрывае ніякае ролі адзінка, як такая. ці на чале Савецкага Саюзу будзе стаць маленку ці Булганін, Хрушчоў ці Мікаян, ці іншы Сераў - ня важна, бо ж систэма, як такая, застаецца пры кожным з іх нязменнай. Невялічкая група камуністычных вер-

хаводаў, маучы у сваіх руках тэрор і пропаганду, заўсёды патрапіць апанаваць сітуацыю, зсякаючы галовы тым з сваіх пабратымцаў, якія у даную хвіліну выказваюць непаслухмінства, або падазроны ці няпэўны.

Першую нутраною, а таму і вельмі небясьпечнаю, канвульсіяй, якая часткава пашкодзіла цэнтральную нэрвовую сістэму камуністычнага арганізму быў удар Гітлера па Савецкаму Саюзу. Гэты удар для камунізму быў падвойным: вонкавым, які быў, аднак, спараліжаваны Амерыканскай дапамогай Савецкаму Саюзу у сумесі з паловаю мільярдаў даліраў, ды ад якога камуністы вельмі хутка акрыялі, і нутраным - па цэнтральнай нэрвовай сістэме камунізму, або ударам па самой ідэалёгіі камунізму і такім чынам паслужыў пачаткам пэунае хімічнае рэакцыі, працэсу якое аніяк ужо спыніць нельга! Гэты працэс працягваецца і з часам дойдзе да канца...

Чаму удар Гітлера па Савецкаму Саюзу адначасна аказаўся ударам па цэнтральнай камуністычнай сістэме?

Каб адказаць на гэтае пытаньне мы мусім сабе усьведаміць, што кожная дыктатура і кожны дыктатар мусіць мець сваіх прыхільнікаў-сатрапаў, пры помочы якіх ён утрымліваецца пры уладзе.

На працягу ~~23~~ год панавання бальшавізму у РССР / ад 1918 па 1941/ камуністы вынішчылі ўсю старую інтэлігэнцыю, без якое, аднак, дзяржава абыйсьці не можа. Вынішчалі яны гэтую інтэлігэнцыю ступнёва, падгатаўляючы адначасна сваю - бальшавіцкую інтэлігэнцыю з падрастаючай моладзі.

Аб'ектуна пры гэтым трэба зазначыць, што моладзь у Савецкім Саюзе была пастаулена у найлепшыя варункі. Для дарослага насельніцтва не хапала хлеба, а моладзь у той самы час мела нават масла. Моладзь, ці так званы камсамол быў атулены найбольшую увагу і карыстаўся найбольшымі прывілегіямі. Для камсамольцаў была адчыненая дарога усёды, камсамольцы карысталіся дзяржаўнымі стыпэндыйямі на усіх ступенях навукі.

Але, адначасна, бальшавікі змушаны былі моладзь гэтую узгадаваць у начуцьці так зв. сацыялістычнае законнасці, справядлівасці і чеснасці.

Маскоўскія лідary бальшавізму добра разумелі, што яны ня могуць цалком пакладацца на старэйшых партыйных камуністах, сярод якіх было 99% шкурнікаў і падхалімаў. Ім быў трэба стварыць свае маладыя камуністычныя кадры і яны у іншай меры іх стварылі. Выраслыі кадры ідэйных камуністаў, веруших Сталіну, як найбольшаму аутарытэтуту-бацьку і вучыцелю усяго чалавечтва, веруших у непамыльнасць як Сталіна, так і камуністычнае партыі.

І калі я тут называю лрушчовых, молатавых ці іншых Жу-

кавых ды Серовых бандую крымінальных праступнікаў, дык гэтага не магу сказаць у адносінах да маладых ідэйных камуністаў, якія у добрай веры прынялі камуністычную дактрыну як адзінку слушную і справядлівую для усяго чалавецтва.

І вось мы тут падходзім да адказу на пастаўлене пытанье, чаму Гітлерам быў нанесены першы съмяротны удар па камунізму.

Гітлерызм і фашызм быў ганебна асужданы бальшавікамі і лічыўся большым ворагам камунізму чымсь усякія капіталізмы. На працягу доўгіх 7 год гэта убівалася у голаў усіх камуністаў, а у тым ліку камуністычнай моладзі. Яна гэтую тэзу прыняла у добрай веры у непамыльнасць камуністычнай партыі і раптам у жніўні 1939 году, як гром з яснага неба, - зъмена кірунку камуністычнай партыі Савецкага Саюзу на усе 180°!

У адзін прыгожы дзень радыё Масквы апубліковала пакт Рыббэнтроп-Молатаў, называючы Гітлера сваім папутчыкам і прыяцелям, а пачынаючы ад верасьня 1939 году пацягнулася доougія вераніцы цягнікоў Савецкіх з мукою, цукрам, маслам, бэнзынаю у Гітлероўскую Нямеччыну.

Нічога таму дзіўнага, што у кожнага камуніста і камсомольца павінна была падарваша вера у непамыльнасць камуністычнай партыі, у непамыльнасць самога Сталіна.... І хоць бальшавіцкія вярхі стараліся усякімі дыялектыкамі апраўдаць такое сваё паступанье, яны ужо не маглі вярнуць моладзі яе палірэднє веры.

Калі-ж 22-га чэрвеня 1941 году Гітлер пайшоў вайною на Савецкі Саюз, апошняя вера у непамыльнасць камуністычнай партыі была падарвана ня толькі у моладзі, але і у старэйшых, радавых камуністаў.

Гэтым у значнай меры трэба тлумачыць тую няслыханую катастрофу, якая спаткала камуністаў у першай фазе II Усясьветнай вайны.

Або гэты працэс паражэння цэнтральнае камуністычнае сістэмы працягваецца далей бязупынна. Ен толькі або прысьпяшаецца такімі выступленнямі як Хрущова аб Сталіне, або замядляецца палітыкаю заходніх дзяржаваў, якія ідуць на недапушчальныя і вельмі шкодныя уступкі камуністам, будучы авеяны ілюзый нейкае магчымае коэгзистэнцыі з камуністычным блёкам.

Ясна, што найболей балючым ударам па камуністычнай ідэялёгіі быў удар, нанесены ёй самімі маскоўскімі бальшавікамі на XX з'езьдзе сваёй партыі. Скідаючы з педасталу непамыльнасці, найбольшы аутарытэт камунізму, бальшавікі самі падсеклі сук, на якім так доўга сядзелі. У гэтым іх ненапраўная памылка!

Зганьбеньне Сталіна падарвала канчальна аутарытэт ка-

муністычных партыяу ня толькі у вачох усяго насельніцтва Савецкага Саюзу, але адбілася гучным рэхам па усім сьвеце.

Мы ведаем, што у выніку рэвэляцыяу, аб'ешчаных на ХХ-ым зьевідзе камуністычной партыі Савецкага Саюзу, шмат ідэйных камуністаў у іншых некамуністычных краінах пачалі масава пакідаць рады камуністычной партыі; а пазнейшая крыавая расправа масквы з мадзярскім народам наняслася яшчэ большы удар па камунізму.

І хоць масква стараецца пры помачы свае марксістоўскае дыялектыкі затушаваць сваё поўнае ідэялягічнае банкроцтва аднак, у гэтую дыялектыку мала хто верыць.

Усе добра ведаюць, што на барыкады Будапешту выйшлі ня нейкія міфічныя агенты "амэрыканскага імпэрыялізму", а камуністычная моладзь мадзяршчыны і мадзярскія пралетарыят. Тая моладзь, на узгадаванье якое камуністы патрацілі цэльных 12 год, ды на якую найбольш разьлічвалі. А выйшла на барыкады гэтая моладзь ня з мэтаю вярнуць нейкі "стары" лад, якаб гэтым гаворыць Масква, а за элемэнтарную свабоду свайго народу сунроць камуністычнае тыраніі.

ІУ

Настроі Савецкіх Студэнтаў

Хоць маскоускім камуністам ня прывыкаць стаць "успакойваць" "бунты" нерасейскіх народаў, то, аднак, на гэты раз яны моцна пералічыліся. Паступаньнем масквы у Мадзяршчыне быў абураны ня толькі ўзвесь съвет, але і гэта можа найважнейшае/ свая савецкая камуністычная моладзь, выражана задамонстроўваючы свой пратест шматлікімі выступленнямі.

Студэнты Савецкіх університетаў пачалі задаваць прафесарам вельмі нядыскрэтныя пытаньні, пачалі ставіць свае дамаганьні.

"Камсамольская Прауда" з дня 12 ліпеня м.г. гаворыць аб студэнтах "сабатахніках" і "дэзэртырах працы". Яна паведамляе, што у мінулым годзе з 359 студэнтаў Тыфліскага Мэдычнага Інстытуту, якія былі абвязаны ставіцца у пэўны час на вызначаную ім працу, з'явілася толькі некалькі дзесяткаў...

Вельмі цікавы образок аб настроях савецкіх студэнтаў малюе прадстаунік прэсы пры амэрыканскім пасольстве у Маскве пр. марбін Кальб у сваём артыкуле, надрукаваным у "Таймс Магазын" за 28 ліпеня м. г.

Пр. Кальб апісвае сваё уражанье з пабыту на лекцыі у бібліятэцы імя Леніна.

Лектар, зразумела, тримаўся партыйнае лініі, але пасканчэнні лекцыі студэнты пачалі задаваць пытаньні аб Ма-

дзяршчыне. У адказ на гэта лектар запрапанаваў лепш абсузіць значэнье ХХ зъезду партыі. Усе студэнты аднагалосна адмовіліся дыскутаваць на гэтую тэму.

"Мы жадаем - скажаў адзін студэнт - знаць праўду аб Польшчы і Мадзяршчыне. Дайце нам факты аб гэтих краінах."

Лектар, аднак, настойваў на прадыскутаваньні пастаноўваў ХХ зъезду. Тады падняўся студэнт і голасна заявіў: "Мы усе граматныя. Мы чытаем газэты. Вы нас навучылі. Цяпер мы жадаем знаць праўду. Нам патрэбны факты, а не газэтная фразэолёгія."

Гэткае выступленыне аднаго з студэнтаў усе спакалі бурнымі волескамі і дамагаліся праўды. Тады лектар, прызываўшы ўсіх да парадку, запытаўся: "Ці гатоў хто небудзь з таварышоў скажаць, што савецкія газэты не падаюць праўду?" У адказ на гэта устаў студэнт і пад агульнае адабрэніне крыкнуў: "Наутараныне газэтных вестак нас не цікавіць. Мы усе чытаем газэты. Дайце нам праўду, калі ласка!"

Такія настроі студэнцкай моладзі у Савецкім Саюзе.

/Працяг у наступным нумару "Аб' еднанъне"/

Юры Сабалеўскі.

БЕЛАРУСКАЕ ПЫТАНЬНЕ У СЕНЬНЯШНЯЙ ЧЫРВОНАЙ ПОЛЬШЧЫ

I

У сённяшній Польшчы паўсталая ужо беларуская прэса. Зразумела, што гэтая прэса, як і кожная у систэме бальшавіцкай дыктатуры, аблігуючае выключна інтарэсы бальшавіцкай партыі па спушчанай з Масквы палітычнай лініі. Беларуская-ж яна па столькі, па колькі закранае беларускія тэмы, ды для засмечванья мазгоў па-за граніцамі бальшавіцкага абсягу дзеяньня, друкуецца у беларускай мове. Трапляе яна і у мае руکі не рэгулярна, але з таго, што трапіла, кідаецца у вочы яе аднабокавасцю, плыткі агітацыйны правінцыялізм ды зачэпна-пратэстайны напрамак супроць польскага нацыянальнага заціску беларускага жыцця ў сённяшній Польшчы. У гэтай прэсе спатыкаюцца часта жалі і пратэсты над адресам польскай адміністрацыі якай ігнаруе беларускія "канстытуцыйныя" права у Польшчы.

З вельмі убогага матарыялу гэтае прэсы, аднак, відаць, што на тэрыторыі сённяшній Польшчы знайходзіцца значная частка беларускага народу, як дзяржаўна-аформленай нацыянальнай мяншыні ня толькі на беларускіх тэрыторыях пад Польшчу, але і па ўсёй польскай дзяржаўнай тэрыторыі, асабліва-ж на былых па-німецкіх землях.

Сам факт выхаду беларускай прэсы зъяўляеца беларускай мяшыні у Польшчы як-бы мэтрыкай законнага народжаньня і пашпартам на легальнае права існаваньня.

Тое, што беларусы у Польшчы змагаюцца за сваё існаванье, есьць насьпеўшае пытаньне у беларускай агульнай съвездамасьці; зъявішча натуральнае і устабілізаванае. Яго трэба прыняць нам за дзеючы самастойны беларускі фактар. Але тое, што гэтае пытаньне уздымаеца у сённяшній Польшчы бальшавікамі, пры падтрымцы Менску, грэба прыняць з вялікаю асьцярожнасцю і дашкувацца у ягоным зъмесце чарговай бальшавіцкай інтыргі.

У систэме савецкага ладу нацыянальныя пытаньні дакладна затушоўваюцца і усе нацыянальныя праявы нівэлююцца расейскаю каардынацыйнаю базай. Насупярок гэтаму абжытаму бальшавіцкаму прынцыпу, паустае яўна завострана - нацыяналістычная, у дадатку агрэсунальная у адносінах да польскага дзяржаунага нацыяналізму, да польскай вядучай у дзяржаве бальшыні і яе стасавальнай палітыкі, генеральная лінія. На гэтым мейсцы трэба разумець не адступленье бальшавікоў ад сваіх кананаў, а тактычны толькі іх ход. Бальшавікам патрэбны такі стан узаемаадносінаў, патрэбна калатня і натрауліванье адных супроць другіх, хоць і прыдущаных адным маскоускім бальшавіцкім ботам.

Беларуская прэса падае, як, аб беларускай нацыянальнай здабычы у адбываючай барацьбе, той факт, што беларусы, у часе выбараў у польскі Сойм правялі дваіх сваіх паслоў. Гэтым паясьняеца, што беларускае пытаньне узыходзіло на аснаўныя польскія дзяржауныя пазыцыі і выводзіцца на арэну палітычнага унутрыдзяржаунага змаганьня. Не падлягае ніякаму сумліву, што гэтыя "выбары" ад пачатку і да канца - бальшавіцкая пропагандовая хлусьня, прадыктаваная інтэрэсамі бальшавіцкай партыі. У гэтых "выбрах", як і у выходзячай з-пад пяра бальшавікоў па беларуску прэса, беларусы не суб'екты дзеянья, а аб'екты бальшавіцкай інтыргі.

Народ пад бальшавіцкаю дыктатураю пазбаўлены права і магчымасьці гаварыць аб сабе і прадстаўляць праз прэсу свае жаданьні. Манаполь на гэта - выключна у руках партыі бальшавікоў. У выпадку няўязак паміж палякамі і беларусамі, бальшавікі могуць паказаць у самай катэгарычнай форме лінію паводзін кожнаму у гэтым змаганьні. Праз доўгі час аб беларусах у граніцах Польшчы ня было чуваць, ня было ніякай беларускай прэсы. Польская прэса маучала аб беларускай наяунасці у Польшчы, як маучыць і сённяня і не реагуе на робленыя з боку беларусаў закіды пад адресам дзяржавы і ягонага ураду.

II

для выясьненъя сутнасьці бальшавіцкага плянаванъя у парушаным пытанъні, неабходна на уступе вывесъці аснаўныя псыхалёгічныя заложанъні галоўных элемэнтаў, выявіць іх прыроду, настаўленъне, тэндэнцыі і мэтанакіраванъне у дзеянъні.

Начнём з бальшавікоў, якія усюды і заўсюды адны і тыя-ж самыя. Для бальшавікоў, як фанатыкаў сваістай бальшавіцкай рэлігіі, для іх алігархіі і рознага набору прымазаных да іх карьерыстых і палітычных спэкулянтаў, уласнасьцю павінен стаць увесь съвет, а падбітые народы - павінны стацца нявольнікамі, працуючай жывёлай, якіх можна безкарна забіваць у інтарэсах партыі, як забіваліся навыгодныя рабы у пару Рымскай Імпэрыі.

Факты з практыкі бальшавікоў агульнаведамы і не вымагаюць ніякай ілюстрацыі. Бальшавікі да сваёй мэты ідуць съмела, адкрыта, выразна і пасълядоўна. Этыка у бальшавіка сваістая, як і яго мараль: усё тое добра, што успамагае іх акцыю завалоданъня съветам, а усё тое кепскае, што становіць гэтamu перашкоду. Перашкоды-ж на шляху прасоўванъня бальшавізму павінны усоўвацца тымі сродствамі, якія на гэта будуть пад рукою. Начуцьце людзкасъці і вызнаваньне права на адменныя погляды у бальшавіцкай систэме адсутнічаюць. Да падбітага, у бальшавіцкай систэме ставіцца ультыматыунае вымаганъне: съляпая пакора загадам, або зынішчэнъне.

Ня гледзячы на вялічэзную сілу падбою, бальшавікі вельмі чулыя на сутыках з перашкодамі. На гэта яны маюць свае аблічэнъні. Наткнуўшыся на перашкоду, якую нельга узяць лабавым ударам, бальшавікі распачынаюць манеўраванъне, абманваючы чуйнасьць сваёй ахвяры. На гэтым полі дзеянъня яны асягнулі вялічэзны спрыт і здольнасьць хаваць ад вока назіральніка свае намеры. Чытаць зъмест бальшавіцкага манеўраванъня, распазнаваць ягоныя шчупальцы пад грымамі і маскаванънямі - вымagaе вялікай практыкі. Бальшавікі часта мяняюць тактыку у падыходах да намечанай ахвяры, як здабычы, але яшчэ ні разу не адступілі ад сваіх кананаў. Вораг хітры і безгранічна подлы. Гэта павінны усе заўсёды памятаць пры спатканъні з кожным бальшавіком. Пры найменшай нагодзе бальшавік выканае наказ свайго канана - зынішчыць навыгаднага і заграбіць ягоную маёмасьць.

Беларускае псыхалёгічнае настаўленъне дзеець у напрамку поунага нацыянальнага і дзяржаўнага усамадзельненья і ад Польшчы і ад Масквы, незалежна ад колеру іх дзяржаўнага афармленъня. Бальшавікі, як тэрыторыяльная улада ужо на ранній пары свайго існаванъня, улічылі нашыя палітыч-

ныя настауленьні. Лабавым ударам было ім тады непасільна вынішчыць нашыя беларускія адраджэнскія імкнені, а таму паклікалі на саюзніка вынішчэнья абшарніцкую Польшу, спакусілі кавалкам Беларускай тэрыторыі новапаўсталую Літву і Латвію, а у свае руکі прыбраўлі столькі, колькі было на ту ю пару магчыма. Даўшы ход выпадкаў ведамы.

На тэрыторыі беларускага распадзелу распачалося нацыянальнае змаганьне, закуліснымі ходамі па абудвых бакох успамаганае бальшавікамі. Беларускія сілы у змаганьні паносілі вялізарныя страты. Прывост нашых кадраў у чужых дзяржаўных арганізмах не адбываўся. Дзяржаўныя амбіцыі грабежнікаў гатовы былі съяткаваць перамогу над беларускімі вызвольнымі імкненіямі, як, раптам, яны самі апынуліся у бальшавіцкіх клешчах і падзялілі беларускі лёс. Уся систэма бальшавіцкай дагаворанасьці аб разгранічэннях, была з боку бальшавікоў фіксыяй, патрэбнаю на час нарастаньня у бальшавікоў сілы, каб адным махам потым забраць пад сваё валоданьне ўсіх з іх тэрыторыяю, дабыткам і галовамі. Іх, у сваю чаргу, бальшавікі пасартавалі па прыдатнасьці для патрэб службы партыі, а сумліўных вынішчылі. Працэс гэты трывае па меры нарастаньня кадраў з бальшавіцкай гадоўлі, падмяняючых зношаных і працуемых з "перабоямі".

З фармальным і праўным бокам пытаньня бальшавікі цэрмоніі не робяць і пісане бальшавіцкае права - пропагандовая ліпкая напера на наіуна заблудзіўшыя "мухі". А такіх мільёны.

Польская дзяржауная палітыка у выданьні 1939 г. была наказана палітыкаю Англіі і Францыі, як забясьпечаньне сябе у першую чаргу перад бальшавікамі, Польша у ролі авангарду перад Усходам і арыергардам - на Захадзе, абцяжвающим тылы спадзяванага німецкага рэванжу за іх страты у 1914-1920 г.г.

Беларускае пытаньне у Польшчы было зьнята з польскага дзяржаунага дзеянья, але беларусы у змаганьні выявілі вялізарную настойлівасць і не пераставалі змагацца, покуль пры дапамозе той-же камуністычнай систэмы не апыніліся разам з палякамі у бальшавіцкім загоне. Надпоры польскай дзяржаунасці у канструкцыі Лёйд Джоржа і Клемансо сеньня рынулі і з імі рынула уся польская систэма з вядучым класам польскага абшарніцтва. На відоўню палітычнага дзеянья на тэрыторыі сёньняшній Польшчы збройнаю рукою увайходзяць расейскія бальшавікі і садзяць на пасады польскага дзяржаунага дзеянья сваіх спрадужаных, у вернасьці бальшавізму, стаўленікаў у польскай нацыянальнай дэкаратыі. Польскае дзяржауне пытаньне уключаецца ў систэму бальшавіцкага палітычнага дзеянья поўнасьцю і залежна, згодна з бальшавіцкімі кананамі, ад бальшавіцкага цэнтру

у Маскве. Сёння зьмест Польшчы не зъяуляеца прадуктам польскага нацыянальнага высілку, каб быць дзяржаваю у бальшавіцкай систэме, а толькі і выключна - прадуктам бальшавіцкага плянаванья. Польшча у гэтай систэме абкоўваецца на Н.С.С.Р. і справа у часе, калі самі палякі "добраахвотна" пацягнуць на плаху свайго белага арла, каб на яго месца начапіць серп і молат.

Не паўсталі а сразу НССР ня з прычын супроцьстаўленія гэтаму палякаў, а з тактычных бальшавіцкіх ablічэнняў. На зрэалізаванье а сразу НССР патрэбен быў-бы з боку бальшавікоу увод систэмы ЧЭКА, штурнага голаду, разбурэння усіх польскай гаспадарчай систэмы, каб у гэтым развале утапіць, як у сваім часе ў Расеі, усе праявы польскага нацыяналізму і іх патрыятызму. У той час стаялі на пагатове узброеныя арміі Англіі і Амерыкі. З гэтым фактам бальшавікам трэба было лічыцца, бо яны ведалі што Англія і Амерыка не дапусцяць да такога скандалу. Акром таго савецкая армія вымагала адпачынку. З яе радоу выказваліся крытычныя адносіны да палітычнай бальшавіцкай систэмы.

Тэрыторыяльна, такое плянаванье магло-бы быць адстравающим для чаргавых здабычаў бальшавізму. У гэтай систэме мог-бы паустаць ваенны бунт і адкрыты козыр на узброеную інтэрвенцыю пры удзеле нямецкіх збройных сілаў. Ня было для бальшавікоу сакрэтам, што надобны плян у Чэрчыля быў ужо прыгатованы. Таму і началося з боку бальшавікоў атоптванье польскага пытанья, а высілкі рэалізацыі НССР прышлося разлажыць на раты, моцна трymаючи сваю руку на польскіх аснауных жыцьцёвых артэрыях.

У сваім уступным апрацаванні польскай тэрыторыі была да асноў разбурана сіла вядучага да гэтага часу элемэнту, працаціуся тээрор, утворана систэма прыгнечанья і застрашванья, кінены быу лозунг пабудаванья вялікай Польшчы і перанясеньня дзяржаўных тэрыторыяльных асноваў на высока загаспадараваныя нямецкія землі, якія пакрывалі польскія тэрыторыяльныя страты на беларускім і украінскім усходзе - "Крэсах". Гэтым ходам бальшавікі пачалі здабываць сабе прыхільнасць у мяшчансکіх, клерикальных, сялянскіх колах і часткова у радох нізавой інтэлігэнцыі. Для гэтых катэгорыяў, паміма патрыятычна-нацыянальных амбіцыяў, відавочнымі сталіся матэр্যяльныя і бытавыя карысьці. На сцэну, у ролі дапаможнага споудзейніка, пакліканы быў рухлівы люмпен-прапалетарыят, польскае "канцярство", якое начало выслугоўвацца перад бальшавікамі, забягаючы наперад іхнім плянаваннем. Атрымалася уражанье, што Польшча будуецца польскімі рукамі. Плянова бальшавікі пачалі прачышчаць "канцярства" і у радавога грамадзяніна Польшчы начало нарасціца уражанье, што бальшавікі дбаюць аб нутраны лад і

абараняюць яго ад зладзейства і тэрору з боку польскага людзкога адсеву. Нямецкі элемэнт быў выкінены на вачох усяго съвету са сваіх наседжаных месцаў без ніякіх афармленыня і стасаваньня відзімасці элемэнтарнай справядлівасці. Здавалася, што сума усіх гэтых падзеяў на тэрыторыі паустающей Польшчы як унутраным, так і вонкавым пытаныні можа адбывацца пад аховаю толькі бальшавіцкай збройнай рукі, якая у нарастающей польскай апініі пачала расцэньвацца і дабрадзейнай і ахоўнай. Присутнасць у Польшчы збройных бальшавіцкіх сілаў, нізавыя польскія праслойкі прымалі за наказ часу, ратунак перад немцамі. Увідаўочнілася рэчаіснасць, што у выпадку адходу бальшавіцкіх сілаў і развалу бальшавіцкага ладу, канчаецца з тым і палітычнае існаванье Польшчы. На гэты раз ані Англія, ані Францыя, ані Амэрыка ня прышлі-б на выручку...

У сувязі з гэтым, пачала у працу бальшавізацыі Польшчы уключыцца польская уцалелая інтэлігэнцыя з масавым удзелам у яе радох жыдоў. Яны мелі перад сабою два пункты абрахаваньня. Страх з нядаўнага проплага /з часоў Гітлера/, страх, бязумоуна рэальны і не малы. Ня выклікае сумліву, што маштаб эканамічнага і палітычнага жыдоўскага дзеянья у съствеме бальшавізму мае вялічэзны простор.

У гэтай уступнай бальшавіцкай палітычнай акцыі авалоданьня польскай тэрыторый і апанаваньня польскай дзяржаўнай думкі, бальшавіцкую партыю прараблена вялікая, тонка-прадуманая апрацука польскага духу. У выніку яе уся канструкцыя польскага дзяржаунага строю поўнасцю узалежнена цяпер ад бальшавіцкай систэмы плянаваньня, якая увабрала пад свой контроль усю польскую дзяржаўную эканоміку. Сёньня у зъмесце польскіх будаўніча-дзяржаўных сілаў німа тых праслоек, якія-б імкнуліся адарацца ад бальшавіцкай апекі. Бальшавікі ясна цяпер бачаць, што іх польскі сатэліт пазбаўлены магчымасці вырвацца з бальшавіцкай систэмы. То, што Польша нібыта мае сваю самастойную арбіту і систэма гамулкаства выяўляе незалежны дзяржауны польскі зъмест, фікцыя. Аднак, для бальшавіцкай пропаганды гэта мае карыснае значанье.

"Гамулкаўская незалежная Іольшча" прыкоўвае да сябе увагу усяго съвету, які хоча верыць у наступленыне новай фазы дэмакратычнага бальшавізму. Навонкі выдаецца, што Масква, як-бы адсунена на пэрыфэрыю, а на сцэну узыходзіць нейкая падмена ленінізму - сталінізму. Такая канструкцыя, перад усім асядае у польскіх сучасных дзяржаўнікаў.

Аб тым, што у гэтym зъмесце німа ніводнага лёгічнага мамэнту, польскія палітыкі баяцца і думаюць, бо адразу перад іх вачыма расцілаецца нацыянальная дзяржаўная катасстрофа. /Працяг у наступным № "Аб'еднаньне"

П А В Е Д А М Л Е Н Ь Н Е
"ПАВЕДАМЛЕНЬНЕ"

Гэтым ветліва паведамлянем, што урадавыя дзейнікі Спачучаных Штатаў Амэрыкі разважаюць справу адшкадавання для быўших ваенна-палонных, кацэтоўцаў і прымусовых работнікаў у Нямеччыне з гадоў 1939-1944.

Адшкадаванье гэтае мае быць пакрыта з нямецкіх фондаў, замарожаных з часу вайны, па 2 даляры 50 цэнтаў за кожны дзень наяволі ўсіх працы. Гэта адносицца на толькі да беларусаў у США, але і у іншых краінах.

Беларуска-Амэрыканскі Кангрэсавы Камітэт /БАКК/ робіць заходы перад Амэрыканскімі уладамі аб атрыманьні гэтага адшкадаванья для заінтэрасаваных беларусаў, якія павінны прыслать у БАКК наступныя дадзеныя:

1. Імя і Прозьвішча
2. Сучасны дакладны адрес
3. Час і месца пабыту у палоне ці на прымусовай працы
4. 5 даляраў на адміністрацыйныя выдаткі.

Апрача гэтага, кожны беларус, які атрымае адшкадаванье, павінен будзе задэкляраваць 10% атрыманае сумы на Беларуска-Амэрыканскі Кангрэсавы Камітэт.

Усе вышпаданыя дадзеныя павінны быць прысланыя па магчымасці да 31 сінежня 1957 г. пад адресам:

Кірауніцтва
Беларуска-Амэрыканскага Кангрэсавага
Камітэту.

ПАВАРОТ ГАСЦ. ПРЭЗ. БЦР У ЛЕНДАН
"ПАВАРОТ ГАСЦ. ПРЭЗ. БЦР У ЛЕНДАН"

Пасля абезду беларускіх асяродкаў у США, Прэзыдэнт Б.-Д.-Р. Траф. Радаслаў Астроускі 21-га сінежня вярнуўся у Лэндан.

ПОЛЬСКАЯ ГАСЦАДАРКА НА БЕЛАРУСКІХ ЗЕМЛЯХ
"ПОЛЬСКАЯ ГАСЦАДАРКА НА БЕЛАРУСКІХ ЗЕМЛЯХ"

Белавеская пушча - гэта можа адзіны цудоўны куток прыроды у Эўропе, была аддадзена у 1945 годзе, як ведама, бальшавікамі Польшчы. Відаць, аднак палякі на пэунія як доўгага ім прыдзеца карыстацца прадвечнымі беларускімі земля-

мі, да якіх належыцца уся Беласточчына, пачынаюць экспленацію іх у прысьпешаным парадку.

Беларуская пушча палікамі вырэзваецца амаль у пень, так што па 10 гадох, як падае беларуская газета у Беласточчыне "Ніва", ад яе застанецца толькі адзін успамін.

Іншакі тлумачаць такую рабунковую гаспадарку у Белавескай пушчы эканамічнаю неабходнасцю для здабыцьця замежнай валюты. Але, у Польшчы этнаграфічнай, асабліва у Замойскім, Грубешоўскім, Белгарайскім і Краснастаўскім паветах таксама ёсьць шмат лясоў, аднак чамусьці яны там плянова ня вынішчаюцца.

Відаць, Польшча добра расцэньвае падахэнніе і лічыць сябе толькі часовым акупантам беларускіх земляў, калі так увіхаеца, каб зьнішчыць іх найцэннейшае багацьце.

З Б Е Л А Р У С К А Г А ЖЫЦЬЯ

МАНЧЭСТЭР

Дня 3-га лістапада м.г. у памешканні сьвятліцы Беларускай Праваслаўнай царквы Св. Мікалая, адбыўся 9-ы Агульны Сход Сяброў Хрысьціянскага Аб'еднанья. Беларускіх Работнікаў гэтае Акругі.

Сход распачаўся а гадз. 10:00 па паўдні кароткай прывітальнай прамовай уступаючага Старшыні гасп. У. Гранатовіча, які папрасіў каб выбралі Прэзыдыюм для вядзеньня Сходу. У склад Прэзыдыюму увайшлі г.г. С. Дубіна - Старшыня, М. Іратасевіч - сакратар і У. Басяцкі - сябра.

Згодна парадку павесткі дня, Сход заслуҳаў спраўаздачы уступающих: Старшыні, Сакратара і Скарбніка. Пазаканчэнні спраўаздачай, Сход узнаў іхнюю працу задавальняючай і доўгатрываўшымі волескамі удзялі ў абсалюторыю.

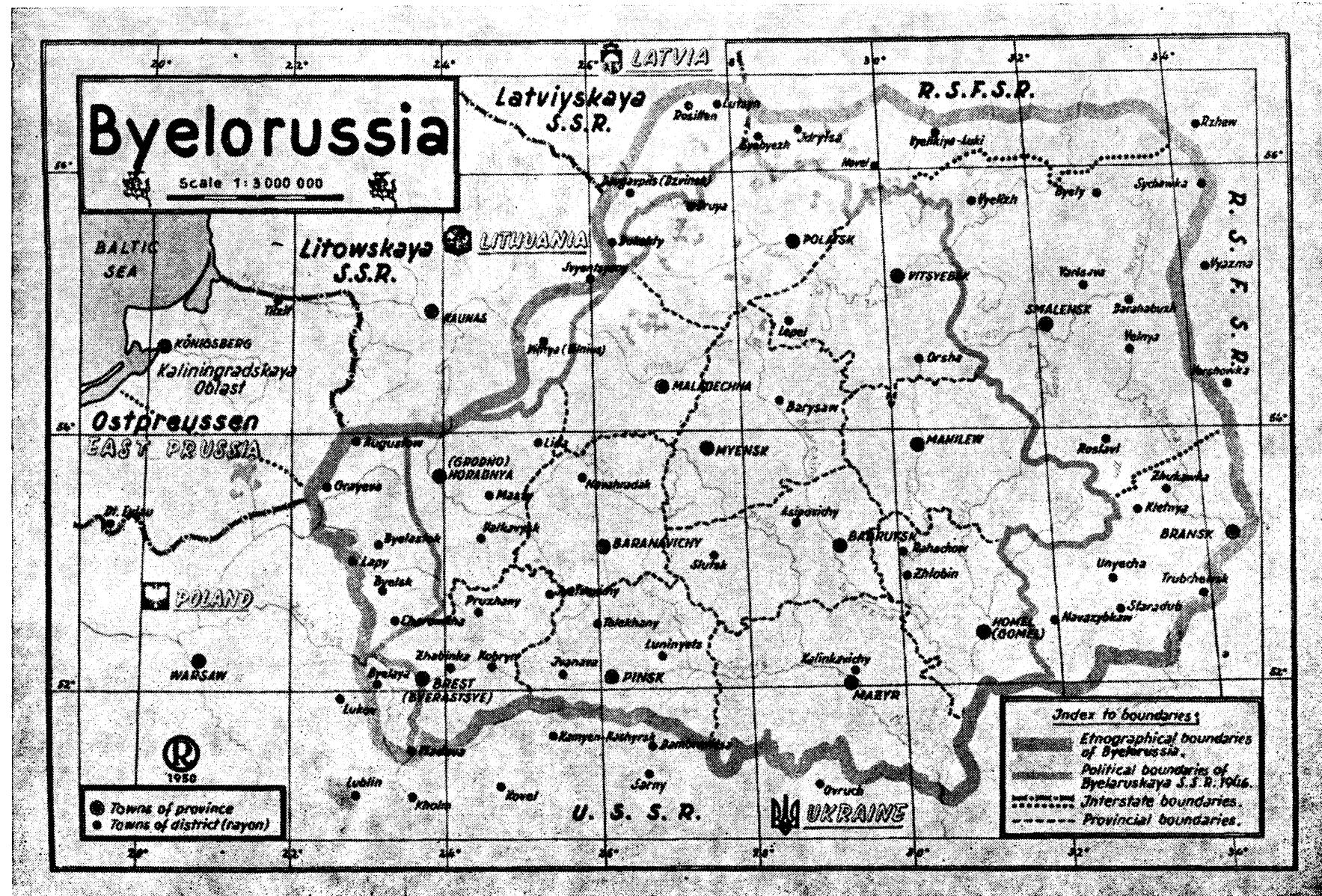
У склад новае Управы АЦХАБР былі выбраны: гасп. М. Чыховіч - Старшыня, гасп. С. Дубіна - Сакратар, гасп. У. Гранатовіч - Скарбнік.

ЦАНА ЧАСОПІСУ "АБ'ЕДНАНЬНЕ" ЗА

У Вяліка-Брытаніі 1 шылінг
У США і Канадзе 30 цэнтаў

У Аўстраліі 1/6 літраў
У Нямеччыне 60 фонігаў

" РЭДАГУЕ ГАЛОУНАЯ УПРАВА ХАБР У ЛЕНДАНЕ "

UNITED CHRISTIAN BYELORUSSIAN WORKERS IN GREAT BRITAIN
57, Cathnor Road, London, W. 12. Tel.: SHE-8440